

WYKAZ GATUNKÓW OBCYCH WPROWADZONYCH I ZAWLECZONYCH

Z różnych źródeł naukowych i innych dostatecznie wiarygodnych zebrano dane podstawowe o 305 gatunkach i podgatunkach zwierząt (2 podgat.) obcego pochodzenia w różny sposób introdukowanych do Polski, które sklasyfikowano i uporządkowano w formie tabelarycznego wykazu (Tab. 1). Kilka gatunków zamieszczono awansem jako te, które pojawiają się już w granicach Polski poza hodowlami i z dużym prawdopodobieństwem udanej aklimatyzacji (nutria *Myocastor coypus*, papuga aleksandretta obroźna *Psittacula krameri*, karolinka *Aix sponsa*, żółw stepowy *Agrionemys horsfieldii*), bądź „stoją u bram” Polski jako potencjalni inwaderzy (np. żaba rycząca *Rana catesbeiana*, za zachodnią granicą znajdującą się w obrocie hodowlanym).

Tabela I. Lista gatunków introdukowanych i obcych inwazyjnych w faunie polski

Kolejność i przynależność systematyczna według „Wykazu zwierząt Polski” (Razowski –red. 1997, t.4 i 5), w uzupełnieniu także według Fauna Europaea (2004 www.faunaeur.org); kolejność gatunków w rodzinach alfabetyczna. Zwierzętom niższym (pierwsza część wykazu) przypisano pozycję systematyczną w układzie: typ, gromada, rodzina, natomiast zwierzęta wyższe, przynależne do typów *Arthropoda* i *Chordata* (druga część wykazu), ze względów praktycznych usytuowano w lepiej rozpoznawalnym układzie: gromada, rząd, rodzina. W odniesieniu do niektórych grup gatunków w rozdziale IV tej monografii dokonano pewnego odstępstwa od przyjętego tutaj systemu, gdzie autorzy wprowadzili najnowsze zmiany w obrębie wyższych jednostek systematycznych (np. skorupiaki *Crustacea*/ pancerzowce *Malacostraca* i inne gromady, ryby *Pisces*/ *Actinopterygii* i inne gromady).

PRZYNALEŻNOŚĆ SYSTEMATYCZNA	kwalifikacja przestrzenna		kwalifikacja czasowa	
	zakres geogr.	obszar wyjściowy/ element geogr.	Okres	data pierwszej introdukcji w Polsce
<i>CTENOPHORA: TENTACULIFERA: Bolinopsidae</i>				
<i>Mnemiopsis leidyi</i> Agassis, 1865	T	Atlant. zach.	L	2007
<i>PLATHYHELMINTHES: MONOGENEA: Gyrodactylidae</i>				
<i>Dactylogyrus aristicthys</i> Long & Yu, 1958 ¹	C	Azja wsch.	?	?
<i>Dactylogyrus hypophthalmichthys</i> Achmerov, 1952 ¹	C	Azja wsch.	H	ok. 1985
<i>Dactylogyrus lamellatus</i> Achmerov, 1952 ¹	C	Azja wsch.	H	ok. 1985
<i>Dactylogyrus nobilis</i> Long & Yu, 1958 ¹	C	Azja wsch.	H	ok. 1985
<i>Dactylogyrus suchengtai</i> Gusev, 1962 ¹	C	Azja wsch.	H	ok. 1985
<i>Cleidodiscus monticelli</i> (Cognetti de Martis, 1924) ¹	C	Azja wsch.	?	?
<i>Mymarothecium viatorum</i> Boeger, Piasecki & Sobecka, 2002 ²	?	?	L	2000?
<i>Gyrodactylus fairporti</i> Van Cleave, 1921 ¹	C	Azja wsch.	?	?
<i>Gyrodactylus proterorhini</i> Ergens, 1964 ³	R	Bl. Wschód	L	ok. 2005
<i>Gyrodactylus turnbuli</i> Harris, 1986 ⁴	C	Azja wsch. i pd.	?	?
<i>Paradiplozoon marinae</i> Achmerov, 1974 ¹	C	Azja wsch.	?	?
<i>Pseudodactylogyrus anguillae</i> (Yin & Sproston, 1948) ⁵	C	Azja wsch.	?	?
<i>Pseudodactylogyrus bini</i> (Kikuchi, 1929) ⁵	C	Azja wsch.	?	?
<i>PLATHYHELMINTHES: TREMATODA: Clinostomidae</i>				
<i>Clinostomum complanatum</i> (Rudolphi, 1810) ⁶	T	Afryka trop.?	?	?
<i>Echinostomum heterostomum</i> (Rudolphi, 1809) ⁶	T	Afryka trop.?	?	?
<i>PLATHYHELMINTHES: TREMATODA: Fasciolidae</i>				
<i>Fascioloides magna</i> (Bassi, 1875) ⁷ motyliczka wątrobowa	T	Ameryka Pn.	H	?

<i>Parafasciolopsis fasciolaemorpha</i> Ejsmond, 1932 ⁷	R	Europa	?	?
PLATHYHELMINTHES: CESTODA: Lytocestidae				
<i>Khawia sinensis</i> Hsü, 1935 ⁸ bruzdogłowiec chiński	C	Azja wsch.	H	ok. 1985
PLATHYHELMINTHES: CESTODA: Bothriocephalidae				
<i>Bothriocephalus acheilognathi</i> Yamaguti, 1934 ⁸ bruzdogłowiec gowkongijski	C	Azja wsch.	H	?
PLATHYHELMINTHES: CESTODA: Taenidae				
<i>Echinococcus multilocularis</i> Leuckart, 1863 ⁹ tasiemiec bąbłowiec	R	Europa pd. i pd.-zach.	?	?
NEMATHELMINTHES: NEMATODA: Strongyloididae				
<i>Strongyloides myopotami</i> Artigas & Pacheco, 1933 ¹⁰	?	?	?	?
<i>Strongyloides procyonis</i> Little, 1966 ¹¹	T	Ameryka Pn.	H	?
<i>Elaphostrongylus cervi</i> Cameron, 1931 ¹⁰	?	?	?	?
NEMATHELMINTHES: NEMATODA: Trichostrongylidae				
<i>Ashworthius sidemi</i> Schulz, 1933 ¹⁰	C	Azja wsch.	H	?
NEMATHELMINTHES: NEMATODA: Anguillicolidae				
<i>Anguillicola crassus</i> Kuwakara, Niimi & Itagaki, 1974 ¹² Angwilkola	C	Azja wsch.	L	1988
NEMATHELMINTHES: NEMATODA: Trichuridae				
<i>Trichuris myocastoris</i> Enigk, 1933 ¹³	T	Ameryka Pd.	?	?
NEMATHELMINTHES: NEMATODA: Heteroderidae				
<i>Globodera pallida</i> (Stone, 1993)	T	Ameryka Pd.	L	1995?
<i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923) mątwik ziemniaczany	T	Ameryka Pd.	H	1946
NEMATHELMINTHES: NEMATODA: Pharyngodonidae				
<i>Tachygonetria lobata</i> Dubinina, 1949 ¹⁴	?	?	H	?
<i>Tachygonetria robusta</i> (Drasche, 1884) ¹⁴	?	?	?	?
NEMATHELMINTHES: NEMATODA: Ascarididae				
<i>Angusticaecum holopteryum</i> (Rudolphi, 1819) ¹⁴	?	?	?	?
<i>Baylisascaris procyonis</i> Stefański & Zarnowski, 1951 ¹¹	T	Ameryka Pn.	?	?
MOLLUSCA: GASTROPODA: Thiaridae				
<i>Melanoides tuberculatus</i> (O.F Müller, 1774) świderek	T	tropiki	L	2000-2002
MOLLUSCA: GASTROPODA: Hydrobiidae				
<i>Lithoglyphus naticoides</i> (C. Pfeiffer, 1828) namulek pospolity	R	zlewisko M. Czarnego	H	1873
<i>Potamopyrgus antipodarum</i> (J.E. Gray, 1843) wodożytko nowozelandzka	T	N. Zelandia	H	1933
MOLLUSCA: GASTROPODA: Physidae				
<i>Physella acuta</i> (Draparnaud, 1805) rozdętka zaostrzona	R	Mediterr.	H	1906
MOLLUSCA: GASTROPODA: Planorbidae				
<i>Ferrissia clessiniana</i> (Jickeli, 1882) przytulik Gautiera	T/R?	Afryka pn.-wsch.	L	1983
<i>Menetus dilatatus</i> (Gould, 1841) zatoczek rozszerzony	T	Ameryka Pn.	H	1970
<i>Planorbella duryi</i> (Wertherby, 1879)	T	Ameryka Pn.	?	koniec XX w.
MOLLUSCA: GASTROPODA: Helicodiscidae				
<i>Helicodiscus singleyanus</i> (Pilsbry, 1890) krążalek gładki	T	Ameryka Pn.	L	<1979
MOLLUSCA: GASTROPODA: Arionidae				
<i>Arion distinctus</i> Mabile, 1868 ślinik zmienny	R	Europa zach.	H	<1973
<i>Arion fasciatus</i> (Nilsson, 1822) ślinik przepasany	R	Europa wsch.?	H	<1938?
<i>Arion lusitanicus</i> Mabile, 1868 ślinik luzytański	R	Mediterr.	L	1993

MOLLUSCA: GASTROPODA: Zonitidae				
<i>Hawaiiia minuscula</i> (Binney, 1841)	?	?	?	?
<i>Oxychilus draparnaudi</i> (Beck, 1837) szklarka Draparnauda	R	Mediter.	H	<1870
<i>Oxychilus translucidus</i> (Mortillet, 1854) szklarka przejrzysta	R	Bl. Wschód	H	1929
MOLLUSCA: GASTROPODA: Milacidae				
<i>Tandonia budapestensis</i> (Hazay, 1881) pomrowiec budapeszteński	R	Europa pd.-wsch.	H	1960
MOLLUSCA: GASTROPODA: Gastrodontidae				
<i>Zonitoides arboreus</i> (Say, 1816) szklarka szklarniowa	T	Ameryka Pn. i Śr.	L	<1993
MOLLUSCA: GASTROPODA: Limacidae				
<i>Lehmannia valentiana</i> (Férrusac, 1823) pomrów walencjański	R/T?	Mediter. i Afryka Pn.	H	1958
<i>Limax flavus</i> Linnaeus, 1758 pomrów żółtawy	R?/T?	Mediter. i Azja Mniejsza	H	<1873
<i>Limax maximus</i> Linnaeus, 1758 pomrów wielki	R	Mediter.	H	<1894
MOLLUSCA: GASTROPODA: Agriolimacidae				
<i>Deroceras panormitanum</i> (Lesson & Pollonera, 1882) pomrownik panormitański	R?/T?	Mediter.	H	2001
MOLLUSCA: GASTROPODA: Boettgerillidae				
<i>Boettgerilla pallens</i> Simroth, 1912 boettgerilla błada	R	Kaukaz	H	1954
MOLLUSCA: GASTROPODA: Subulinidae				
<i>Opeas pumilum</i> (L. Pfeiffer, 1840) subulina karliczka	T	Ameryka Śr.	H	<1932
MOLLUSCA: GASTROPODA: Helicidae				
<i>Helicella itala</i> (Linnaeus, 1758) ślimak wrzosowiskowy	R	Europa zach.	H	<1890
<i>Helicella obvia</i> (Menke, 1828) ślimak przydrożny				
<i>Monacha cartusiana</i> (O.F. Müller, 1774) ślimak kartuzek	R	Mediter.	H	1971
MOLLUSCA: BIVALVIA: Dreissenidae				
<i>Dreissena polymorpha</i> (Pallas, 1771) racicznica zmienna	R	Ponto-kasp.	H	<1824?
MOLLUSCA: BIVALVIA: Unionidae				
<i>Sinanodonta woodiana</i> (Lea, 1834) szczeżuja chińska	C	Azja pd.-wsch.	L	ok. 1985
MOLLUSCA: BIVALVIA: Corbiculidae				
<i>Corbicula fluminalis</i> (O.F. Müller, 1774)	R	Bl. Wschód	L	2004
<i>Corbicula fluminea</i> (O.F. Müller, 1774)	C	Azja wsch.	L	2003
MOLLUSCA: BIVALVIA: Myidae				
<i>Mya arenaria</i> (Linnaeus, 1758) małgiew piaskołaz	T	Ameryka Pn.	A	kryptogen.
ANNELIDA: POLYCHAETA: Spionidae				
<i>Marenzelleria neglecta</i> Sikorski & Bick, 2004 rogoża amerykańska	T	Ameryka Pn.	L	1986
ANNELIDA: OLIGOCHAETA: Lumbricidae				
<i>Allolobophora smaragdina</i> Rosa, 1892	R	Europa pd.-wsch.	H	<1929
<i>Dendrobaena veneta</i>	R	Kaukaz, Azja Mn.	H	<1928
CRUSTACEA: CLADOCERA: Cercopagidae				
<i>Cercopagis pengoi</i> (Ostroumow, 1891) wioślarka kaspijska	R	Ponto-kasp.	L	koniec XX w.
CRUSTACEA: CIRRIPIEDIA: Balanidae				
<i>Balanus improvisus</i> Darwin 1854	T	Ameryka Pn.	H	XIX w.

pąkla				
CRUSTACEA: AMPHIPODA: Gammaridae				
<i>Chaetogammarus ischnus</i> (Stebbing, 1899) kielz wschodni	R	Ponto-kasp.	H	1928
<i>Gammarus tigrinus</i> Sexton, 1939 kielz tygrysi	T	Ameryka Pn.	L	1988
CRUSTACEA: AMPHIPODA: Pontogammaridae				
<i>Dikerogammarus haemobaphes</i> (Eichwald, 1841)	R	Ponto-kasp.	L	1996
<i>Dikerogammarus villosus</i> (Sovinsky, 1894)	R	Ponto-kasp.	L	<2001
<i>Obesogammarus crassus</i> (G.O. Sars, 1894)	R	Ponto-kasp.	L	1999
<i>Pontogammarus robustoides</i> (G.O. Sars, 1894)	R	Ponto-kasp.	L	1988
CRUSTACEA: AMPHIPODA: Talitridae				
<i>Talitroides alluaudi</i> (Chevreux, 1896)	?	?	?	?
CRUSTACEA: AMPHIPODA: Corophiidae				
<i>Chelicorophium curvispinum</i> (G.O. Sars, 1895) belkaczek wschodni	R	Ponto-kasp.	H	<1923 (pocz. XX w.)
CRUSTACEA: ISOPODA: Trichoniscidae				
<i>Androniscus dentiger</i> Verhoeff, 1908	R	Mediterr.	H	?
<i>Haplophthalmus montivagus</i> Verhoeff, 1941	?	?	?	?
<i>Trichoniscus pygmaeus</i> Verhoeff, 1908	?	?	?	?
CRUSTACEA: ISOPODA: Platyarthridae				
<i>Trichorhina tomentosa</i> (Bude-Lund, 1893)	?	?	?	?
CRUSTACEA: ISOPODA: Armadillilidae				
<i>Armadillidium nasatum</i> Bude-Lund, 1885	R	zach. Mediter.	H	?
CRUSTACEA: ISOPODA: Armadillidae				
<i>Armadillo officinalis</i> Duméril, 1816	?	?	?	?
CRUSTACEA: DECAPODA: Palaemonidae				
<i>Palaemon elegans</i> Rathke, 1837 krewetka atlantycka, k. elegancka	T	wsch. wybrzeża Atlantyku.	L	2000
CRUSTACEA: DECAPODA: Astacidae				
<i>Pacifastacus leniusculus</i> (Dana, 1852) rak sygnałowy	T	Ameryka Pn.	H	1972
<i>Pontastacus leptodactylus</i> (Eschscholtz, 1823) rak błotny	R	Ponto-kasp.	H	Poł. XIX w.
CRUSTACEA: DECAPODA: Cambaridae				
<i>Orconectes limosus</i> (Rafinesque, 1817) rak pręgowaty	T	Ameryka Pn.	H	1890
<i>Procambarus clarkii</i> (Girard, 1852)	T	Ameryka Pn.	?	potencjalny
CRUSTACEA: DECAPODA: Atyiidae				
<i>Atyaephyra desmaresti</i> (Millet, 1831) krewetka nakrapiana	R	Mediterr.	L	2002
CRUSTACEA: DECAPODA: Xanthidae				
<i>Rhithropanopeus harrisi</i> (Gould, 1841) krab amerykański	T	Ameryka Pn. Wyb. Atlantyku	H	1951
CRUSTACEA: DECAPODA: Grapsidae				
<i>Eriocheir sinensis</i> H. Milne-Edwards, 1853 krab wełnistoreki	C	Azja wsch.	H	<1928
ARACHNIDA: ARANEAE: Linyphiidae				
<i>Ostearius melanopygius</i> (O.P. Cambridge, 1879)	T	N. Zelandia	H	<1979
ARACHNIDA: ARANEAE: Tetragnathidae				
<i>Zygiella x-notata</i> (Clerck, 1758) liścianek sektornik	T	Ameryka Pd.?	H	<1849
ARACHNIDA: ARANEAE: Theridiidae				
<i>Achaearanea tepidariorum</i> (C.L. Koch, 1841) pająk domowy	T	Ameryka Pd.	H	<1849
ARACHNIDA: ACARI: Varroidae				
<i>Varroa destructor</i> Anderson & Trueman, 2000 	C	Azja pd.	L	?
ARACHNIDA: ACARI: Ixodidae				
<i>Rhipicephalus sanguineus</i> (Latreille, 1806)	R	Afryka,	?	?

kleszcz psi		Europa pd.		
ARACHNIDA: ACARI: Eriophyidae				
<i>Acalitus essigi</i> Hassan 19..?	T	?	L	?
szpeciel jeżynowiec				
<i>Cecidophyopsis hendersoni</i> Keifer, 1954	T	?	L	?
szpeciel jukkowiec				
ARACHNIDA: OPILIONES: Gagrellidae				
<i>Nelima semproni</i> Szalay, 1951	?	?	?	?
ARACHNIDA: OPILIONES: Phalangiiidae				
<i>Opilio canestrinii</i> (Thorell, 1876)	R	Mediterr.	L	?
<i>Opilio parietinus</i> (De Geer, 1778)	R	Bl. Wschód	H	<1850
kosarz ścienny				
INSECTA: ZYGENTOMA: Lepismatidae				
<i>Lepisma saccharina</i> Linnaeus, 1758	R	Bl. Wschód	A?	<XVIII w.
rybik cukrowy				
<i>Thermobia domestica</i> (Packard, 1873)	R	Bl. Wschód	H	?
rybik piekarniczy				
INSECTA: ZYGENTOMA: Nicoletidae				
<i>Nicoletia meinerti</i> Silvestri, 1904	R	Bl. Wschód	H	?
INSECTA: ORTHOPTERA: Rhaphidophoridae				
<i>Tachycines asynamoros</i> Adelung, 1902	C	Azja wsch.	H	<1917 (ok. 1910 ?)
śpieszek cieplarniany				
INSECTA: ORTHOPTERA: Meconematidae				
<i>Cyrtaspis variopicta</i> Costa 1860	?	?	H	<1926
niećwierk puklerzówka				
INSECTA: ORTHOPTERA: Gryllidae				
<i>Acheta domesticus</i> (Linnaeus, 1758)	C	Azja pd.?	A	<XVIII w.
świerszcz domowy				
INSECTA: BLATTODEA: Panchloridae				
<i>Panchlora exoleta</i> Burmeister, 1838	?	?	?	?
<i>Panchlora nivea</i> (Linnaeus, 1758)	?	?	?	?
INSECTA: BLATTODEA: Pycnoscelidae				
<i>Pycnoscelus surinamensis</i> (Linnaeus, 1767)	T	Ameryka Pd.	?	?
INSECTA: BLATTODEA: Blattidae				
<i>Periplaneta americana</i> (Linnaeus, 1758)	T	Ameryka trop.	H	?
karaczan amerykański				
<i>Periplaneta australasiae</i> (Fabricius, 1775)	T	Azja pd.	H	?
karaczan australijski				
<i>Blatta orientalis</i> Linnaeus, 1758	C	Azja pd.	H	<XVIII w.
karaczan wschodni				
INSECTA: BLATTODEA: Nyctiboridae				
<i>Nyctibora brunnea</i> (Thunberg, 1826)	?	?	?	?
<i>Nyctibora sericea</i> Burmeister, 1838	?	?	?	?
INSECTA: BLATTODEA: Pseudomopidae				
<i>Blattella germanica</i> (Linnaeus, 1767)	C	Azja pd.	H	<XVIII w.
karaczan prusak				
INSECTA: BLATTODEA: Ectobiidae				
<i>Ectobiola duskei</i> (Adelung, 1904)	?	?	?	?
INSECTA: THYSANOPTERA: Thripidae				
<i>Chaetanaphothrips orchidii</i> (Moulton, 1907)	T	Ameryka Pd.	L	1990
<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande, 1895)	T	zachodnia część Ameryki Pn.	L	1986
wciornastek zachodni				
INSECTA: HEMIPTERA: Amyotinae				
<i>Perillus bioculatus</i> (Fabricius, 1775)	T	?	H	?
zbrojecz dwupłamy				
INSECTA: HEMIPTERA: Tingidae				
<i>Stephanitis takeyai</i> (Drake & Maa, 1956)	C	?	L	?
prześwietlik pierisowiec				

INSECTA: HEMIPTERA: Cimicidae				
<i>Cimex lectularius</i> Linnaeus, 1758 pluskwa domowa	R	Bl. Wschód	A	<XVIII w.
INSECTA: HEMIPTERA: Aleyrodidae				
<i>Bemisia argentifolii</i> Bellows & Perrin, 1994 mączlik srebrzystolistny	C	Azja pd.	L	1987 ?
<i>Bemisia tabaci</i> Gennadius, 1889 mączlik ostroskrzydły	C	Azja pd.	L	1987 ?
<i>Massilieuroides chittendeni</i> (Laing, 1928) mączlik różanecznikowy	C	Azja wsch.	L	1997
<i>Trialeurodes vaporariorum</i> (Westwood, 1856) mączlik szklarniowy	T	Ameryka Śr. i Pd.	H	<1933
INSECTA: HEMIPTERA: Adelgidae				
<i>Pineus strobi</i> (Hartig, 1837) ochojnik wejmutkowiec	T	Ameryka Pn.	H	<1933
<i>Dreyfusia nordmanniana</i> (Eckstein, 1890) obiałka pędowa , obiałka jodłowa	R	Kaukaz i wsch. Pont.	H	<1933
<i>Gilletteella cooleyi</i> (Gillette, 1907) przybyszka dagleżjowa	T	Ameryka Pn.	H	<1935
INSECTA: HEMIPTERA: Hormaphididae				
<i>Cerataphis lataniae</i> (Boisduval, 1867)	C/T	Azja pd.	H	<1918
INSECTA: HEMIPTERA: Pemphigidae				
<i>Eriosoma lanigerum</i> (Hausmann, 1802) bawelnica korówka	T	Ameryka Pn.	H	<1916 (ok. 1898 ?)
<i>Pemphigus borealis</i> Tullgren, 1909	C	Azja śr. (i wsch.?)	H	<1947
INSECTA: HEMIPTERA: Phyllaphididae				
<i>Calaphis flava</i> Mordvilko, 1928	C?/T?	Azja śr.? Ameryka Pn?	H	<1958
<i>Callaphis juglandis</i> (Goetze, 1778) zdobniczka orzechowa	R	Mediter.	H	<1894
<i>Chromaphis juglandicola</i> (Kaltenbach, 1843) mszyca orzechowa jasna	R	Mediter.	H	<1894
INSECTA: HEMIPTERA: Lachnidae				
<i>Cinara juniperina</i> (Mordvilko, 1895)	T	Ameryka Pn.?	H	<1895
INSECTA: HEMIPTERA: Aphididae				
<i>Acyrtosiphon ignotum</i> Mordvilko, 1914	C	Azja śr.?	H	<1967
<i>Aphis forbesi</i> Weed, 1899	T	Ameryka Pn.	H	<1965
<i>Aphis gossypii</i> Glover, 1877 mszyca ogórkowa	T	Azja pd.?	H	<1933
<i>Aphis spiraephaga</i> F.P. Müller, 1961	C?	Azja śr.?	H	<1957
<i>Brachycaudus rumexicolens</i> (Patch, 1917)	T	Ameryka Pn.	H	<1966
<i>Capitophorus similis</i> van der Goot, 1915	C	Azja śr.?	H	<1958
<i>Coloradoa abrotani</i> (Koch, 1854)	R	Bl. Wschód	H	<1958
<i>Dactynotus erigeronensis</i> (Thomas, 1878)	T	Ameryka Pn.	H	<1964
<i>Hyadaphis tataricae</i> (Aizenberg, 1935) mszyca suchodrzewiowa szczytowa	C	Syberia śr.	H	ok. 1956
<i>Hyalopterus amygdali</i> (Blanchard, 1840) mszyca brzoskwiniowo-trzciniowa	C	Azja śr.?	H	<1935
<i>Macrosiphum euphorbiae</i> (Thomas, 1878) mszyca ziemniaczana smugowa	T	Ameryka Pn.	H	<1952
<i>Myzus ascalonicus</i> Doncaster, 1946 mszyca szklarniowa wielożerna	C?/R?	Azja wsch.? Bl. Wschód ?	H	<1968
<i>Myzus ornatus</i> Laing, 1932 mszyca szklarniowa kropkowana	C	Himalaje	H	<1965
<i>Nectarosiphon persicae</i> (Sulzer, 1776) mszyca brzoskwiniowa	C	Azja pd.-wsch.	H	<1866 (< XVIII w. ?)
<i>Neomyzus circumflexum</i> (Buckton, 1876) mszyca szklarniowa plamista	C	Azja pd.?	H	<1930

<i>Rhopalosiphonium latysiphon</i> (Davidson, 1912)	C	Azja wsch.	H	<1957
<i>Rhopalosiphum maidis</i> (Fitch, 1856)	T	tropiki	H	<1962
INSECTA: HEMIPTERA: Ortheziidae				
<i>Orthezia insignis</i> Browne, 1887	T	Ameryka trop.	H	<1933
INSECTA: HEMIPTERA: Pseudococcidae				
<i>Nipaecoccus nipae</i> (Maskell, 1893)	T	Ameryka Śr.	H	<1937
<i>Pseudococcus longispinus</i> (Targioni-Tozzetti, 1867) welnowiec szklarniowy	T	tropiki	H	<1926
<i>Pseudococcus maritimus</i> (Ehrhorn, 1900)	T	Ameryka Śr.	H	<1974
<i>Rhizoecus cacticans</i> (Hambleton, 1946) welnowiec kaktusowy	T	Ameryka Śr./Pd.	H	<1981
INSECTA: HEMIPTERA: Coccidae				
<i>Chloropulvinaria floccifera</i> (Westwood, 1870)	C	Azja wsch.?	H	<1972
<i>Coccus hesperidum</i> Linnaeus, 1758 miscznik cytrusowiec	C/T	Azja pd.	H	<1883
<i>Eucalymnatus tessellatus</i> (Signoret, 1874)	T	Ameryka Pd.	H	<1972
<i>Saissetia coffeae</i> (Walker, 1852) miscznik szklarniowy	T	Ameryka Pd.	H	<1926
<i>Saissetia nigra</i> (Nietner, 1861)	T	Ameryka Pd.? (Afr. trop.?)	H	<1981
<i>Saissetia oleae</i> (Olivier, 1791) miscznik szklarniowiec	C	Bl. Wsch.?	H	<1937
INSECTA: HEMIPTERA: Asterolecaniidae				
<i>Asterolecanium epidendri</i> (Bouché) pielegnica wielkooka	T	Ameryka Śr./Pd.	H	<1981
INSECTA: HEMIPTERA: Diaspididae				
<i>Abgrallaspis cyanophylli</i> (Signoret, 1869)	T	tropiki	H	<1961
<i>Aonidia lauri</i> (Bouché, 1833)	R	Mediter.	H	<1968
<i>Aspidiotus nerii</i> Bouché, 1833 tarcznik oleandrowiec	T	Afryka pd.	H	<1933
<i>Borchseniaspis palmae</i> (Cockerell, 1892)	T	Ameryka trop.	H	<1961
<i>Chrysomphalus aonidum</i> (Linnaeus, 1758) tarcznik czerniak	T	Ameryka trop.	H	<1937
<i>Chrysomphalus dictyospermi</i> (Morgan, 1889)	T	tropiki	H	<1937
<i>Diaspis boisduvalii</i> Signoret, 1869	T	Ameryka trop.	H	<1975
<i>Diaspis bromeliae</i> (Kerner, 1778)	T	Ameryka trop.	H	<1981
<i>Diaspis echinocacti</i> (Bouché, 1833) tarcznik kaktusowiec	T	Ameryka trop.	H	<1937
<i>Dynaspidiotus britannicus</i> (Newstead, 1898)	R	Mediter.	H	<1926
<i>Furchadiaspis zamiae</i> (Morgan, 1890)	T	tropiki	H	<1968
<i>Gymnaspis aechmae</i> Newstead, 1898	C?	Azja pd.?	H	<1961
<i>Kuwanaspis bambusae</i> (Kuwana, 1902)	O	Azja wsch.	H	<1981
<i>Parlatoria proteus</i> (Curtis, 1843)	T	tropiki	H	<1926
<i>Pinnaspis aspidistrae</i> (Signoret, 1869) tarcznik przestrojowiec	C	Azja pd.	H	<1926
<i>Pinnaspis strachani</i> (Cooley, 1899)	T	tropiki	H	<1961
<i>Quadraspidotus perniciosus</i> (Comstock, 1881) tarcznik niszczyciel	C	Azja wsch.	H	<1950
INSECTA: COLEOPTERA: Carabidae				
<i>Amara majuscula</i> (Chaudoir, 1850) czwalak dalekowschodni	C	Azja wsch.	H	1922
<i>Perigona nigriceps</i> (Dejean, 1831) perygona czarnogłowa	T	Azja pd.	H	1920
INSECTA: COLEOPTERA: Hydrophilidae				
<i>Cercyon laminatus</i> Sharp, 1873 wagisz japoński	C	Azja wsch.	H	1984
<i>Cryptopleurum subtile</i> Sharp, 1884 skrytoboczek skromny	C	Azja wsch.	L	lata 1990.
INSECTA: COLEOPTERA: Bathysciidae				
<i>Speonomus hydrophilus</i> (Jeannel, 1907)	R	Pireneje	L	1982

<i>INSECTA: COLEOPTERA: Staphylinidae</i>				
<i>Oxytelus migrator</i> Fauvel, 1904 kozubek wędrownik	C	Azja pd.	L	1985
<i>Philonthus rectangulus</i> Sharp, 1874 nawozak kątnik	C	Azja wsch.	H	1902
<i>Philonthus spinipes</i> Sharp, 1874 nawozak kolconogi	C	Azja pd.	L	<1989 (koniec X w.)
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Dermestidae</i>				
<i>Attagenus smirnovi</i> Zhantiev, 1973 szubak Smirnova	T	Afryka równ.	L	2000
<i>Sefrania bleusei</i> Pic, 1899 sefrania poznańska	T	Afryka pn.?	L	1988
<i>Trogoderma granarium</i> Everts, 1898 skórojadka zbożowa	C/T	Azja pd.	H	<1961
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Anobiidae</i>				
<i>Lasioderma serricorne</i> (Fabricius, 1792) świdrzyk cygarowiec	T	Ameryka trop.?	A	<1832
<i>Stegobium paniceum</i> (Linnaeus, 1758) zywiak chlebowiec	C/T	tropiki?	A	<1792
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Bostrichidae</i>				
<i>Rhizopertha dominica</i> (Fabricius, 1792) kapturzik zbożowiec	T	Azja pd.	H	<1852
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Nitidulidae</i>				
<i>Carpophilus marginellus</i> Motschulsky, 1858 przykrótek obrzeżony	C	Azja pd.	L	1994
<i>Carpophilus hemipterus</i> (Linnaeus, 1758) przykrótek półskrzydły	C?/T?	Azja pd.	H	poł. XIX w.
<i>Glischrochilus quadrisignatus</i> (Say, 1835) urazek kukurydziany	T	Ameryka Pn.	H	1967
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Silvanidae</i>				
<i>Ahasverus advena</i> (Waltl, 1832) tulaacz przybysz	T	Ameryka trop.	H	<1857 (poł. XIX w.)
<i>Nausibius clavicornis</i> (Kugelann, 1794)	T	Ameryka trop.?	H	<1794
<i>Oryzaephilus mercator</i> Fauvel (1889) spichrzak orzechowiec	T	tropiki	H	<1962 <1983
<i>Oryzaephilus surinamensis</i> (Linnaeus, 1758) spichrzak surynamski	T	Ameryka trop.	(A?) H	<1855
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Coccinellidae</i>				
<i>Harmonia axyridis</i> (Pallas, 1773) biedronka azjatycka	C?	Azja pd.-wsch.	L	2006
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Mycetophagidae</i>				
<i>Litargus balteatus</i> Leconte, 1856 litargus pasiasty	T	Ameryka Pn.?	L	<1990
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Oedemeridae</i>				
<i>Nacerdes melanura</i> (Linnaeus, 1758) wierciak nadmorski	T	Azja pd.? tropiki?	A	<XVIII w.
<i>INSECTA: COLEOPTERA: Tenebrionidae</i>				
<i>Alphitobius diaperinus</i> (Panzer, 1797) pleśniakowiec lśniący	T	tropiki	H	<1847
<i>Alphitobius laevigatus</i> (Fabricius, 1781) „minimacznik”	T	tropiki	H	<1910
<i>Gnatocerus cornutus</i> (Fabricius, 1798)	T	Ameryka Pd.?	H	<1874
<i>Tribolium castaneum</i> (Herbst, 1797) trojszyk gryzący	C?/T?	Azja pd.	A? H?	<1848
<i>Tribolium confusum</i> Jacquelin du Val, 1862 trojszyk ulec	T	Ameryka tropiki	H	<1896
<i>Tribolium destructor</i> Uyttenboogaart, 1933 trojszyk większy	C	Azja śr.? wsch.? pd.?	H	<1934

INSECTA: COLEOPTERA: Cerambycidae				
<i>Anoplophora glabripennis</i> Motschulsky, 1853 kózka azjatycka	C	Daleki Wschód	L	2003
INSECTA: COLEOPTERA: Bruchidae				
<i>Acanthoscelides obtectus</i> (Say, 1831) strąkowiec fasolowy	T	Ameryka trop.	H	1934
<i>Bruchus pisorum</i> (Linnaeus, 1758) strąkowiec grochowy	R	Bl. Wschód	A	<1806
<i>Bruchus rufimanus</i> Bohemann in Schoenherr, 1833 strąkowiec bobowy	R	Mediter.	H	<1846
<i>Zabrotes subfasciatus</i> (Bohemann in Schoenherr, 1833) ziarnojad brazylijski	T	Ameryka trop.	H	1845-58
INSECTA: COLEOPTERA: Chrysomelidae				
<i>Diabrotica virgifera</i> Leconte, 1868 stonka kukurydziana, stonka korzeniowa	T	Ameryka Śr. i Pn.	L	2005
<i>Leptinotarsa decemlineata</i> (Say, 1824) stonka ziemniaczana	T	Ameryka Pn.	H	[1878] 1944
INSECTA: COLEOPTERA: Curculionidae				
<i>Gronops inaequalis</i> (Bohemann in Schoenherr, 1842) gronops guzkowaty	C	Azja wsch.	H	1940
<i>Lignyodes bischoffi</i> (Blatchley, 1916) drzewiaczek jesionowy	T	Ameryka Pn.	L	1998
<i>Sitophilus granarius</i> (Linnaeus, 1758) wolek zbożowy	C/T	tropiki	A	<XVIII w.
<i>Sitophilus oryzae</i> (Linnaeus, 1763) wolek ryżowy	T	Azja pd.	H	1945-58
<i>Sitophilus zeamais</i> Motschulsky, 1855 wolek kukurydzowy	T	Ameryka Pn. i Środ.	H	1945-58
INSECTA: HYMENOPTERA: Formicidae				
<i>Hypoponera punctatissima</i> (Roger, 1859) mrówka Rogera	T	tropiki	H	<1859
<i>Lasius neglectus</i> Van Loon, Boomsma & Andrasfalvy, 1990 mrówka anatolijska	R/C?	Bl. Wschód (Azja środ.?)	L	1997
<i>Monomorium pharaonis</i> (Linnaeus, 1758) mrówka faraona	C/T	Azja pd.	A	[<1780] <1892
INSECTA: HYMENOPTERA: Sphecidae				
<i>Sceliphron curvatum</i> (Smith, 1870) jaskólec wschodni	C	Azja środ. pd.	L	2003
INSECTA: HYMENOPTERA: Platygasteridae				
<i>Platygaster robiniae</i> Buhl & Duso,	T?	Ameryka Pn. ?	L	?
INSECTA: HYMENOPTERA: Torymidae				
<i>Megastigmus atedius</i> Walker, 1851 znamionek wejmutkowiec	T	Ameryka Pn.	H	<1966
<i>Megastigmus spermotrophus</i> Wachtl, 1893 znamionek jedlicowy, znamionek daglezwowiec	T	Ameryka Pn.	H	<1966
INSECTA: HYMENOPTERA: Pteromalidae				
<i>Mesopolobus spermotrophus</i> Hussey, 1955	T?	Ameryka Pn.?	H	<1967
INSECTA: HYMENOPTERA: Aphelinidae				
<i>Aphelinus mali</i> (Haldeman, 1851) osiec korówkowy	T	Ameryka Pn.	H	1923
<i>Encarsia perniciosi</i> (Tower, 1913)	C	Azja wsch.	H	1949?
INSECTA: LEPIDOPTERA: Gracillariidae				
<i>Cameraria ohridella</i> Deschka & Dimić, 1986 szrotówek kasztanowcowiaczek	T?/C?	Ameryka Pn.?	L	1998
<i>Parectopa robiniella</i> Clemens, 1863 robiniówka	T	Ameryka Pn.	L	ok. 2000
<i>Phyllonorycter issikii</i> Kumata, 1963 szrotówek japoński	C	Azja wsch.	L	1996
<i>Phyllonorycter robiniella</i> (Clemens, 1859)	T	Ameryka Pn.	L	1999

szrotówek robiniaczek				
INSECTA: LEPIDOPTERA: Gelechiidae				
<i>Anarsia lineatella</i> Zeller, 1839 skośnik brzoskwiniaczek	R	Mediter.	L?	<1992
<i>Sitotroga cerealella</i> (Olivier, 1789)	?	?	H	<1900?
INSECTA: LEPIDOPTERA: Tortricidae				
<i>Cacoecimorpha pronubana</i> (Hübner, 1799) zwójka goździkoweczka	R	Mediter.	L	potencjalna
INSECTA: LEPIDOPTERA: Pyralidae				
<i>Ephestia elutella</i> (Hübner, 1796) mklik próchniczek	T	Ameryka Środ. ?	H	<1968
<i>Ephestia kuehniella</i> Zeller, 1879 mklik mączny	T	Ameryka Środ. ?	H	1907
<i>Ostrinia nubilalis</i> (Hübner, 1796) omacnica prosowianka	R	Europa pd. Afryka pn.	H	ok. 1920
<i>Plodia interpunctella</i> (Hübner, 1813) omacnica spichrzanka	C/T	Azja pd.-wsch.	H	<1900
INSECTA: LEPIDOPTERA: Arctiidae				
<i>Hyphantria cunea</i> (Drury, 1773) oprzędnica jesienna	T	Ameryka Pn.	H	II poł. XX w. ?
INSECTA: DIPTERA: Cecidomyiidae				
<i>Dasineura gleditschiae</i> (Osten Sacken, 1866) pryszczarek iglicznia	T	Ameryka Pn.	L	1996
<i>Rhopalomyia chrysanthemi</i> (Ahlberg, 1939)	T	Afryka trop.	H	<1972
<i>Obolodiplosis robiniae</i> (Haldemann, 1847) pryszczarek robiniowy	T	Ameryka Pn.	L	2006
INSECTA: DIPTERA: Agromyzidae				
<i>Liriomyza huidobrensis</i> Blanchard, 1926 miniarka szklarniówka	T	Ameryka Pn.	L	<1999
<i>Liriomyza trifolii</i> (Burges in Comstock, 1880) miniarka cieplolubka	T	Ameryka Pn.	L	<1991
INSECTA: DIPTERA: Heleomyzidae				
<i>Suillia lurida</i> (Meigen, 1830) blotniszka czosnkówka	R	Mediter.	H	<1880
PISCES: ACIPENSERIFORMES: Acipenseridae				
<i>Acipenser baeri</i> Brandt, 1869 jesiotr syberyjski	C	Syberia	?	II poł. XX w.
<i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus, 1758 sterlet, czeczuga	C	Syberia, Eur. pn.-wsch.	H	pocz. XX w.
PISCES: ACIPENSERIFORMES: Polyodontidae				
<i>Polyodon spathula</i> (Walbaum, 1792) wiosłonos amerykański	T	Ameryka Pn.	H	pocz. XX w.
PISCES: SALMONIFORMES: Coregonidae				
<i>Coregonus muksun</i> (Pallas, 1814) muksun	C	Syberia	?	1984-1985
<i>Coregonus nasus</i> (Pallas, 1814) sieja alpejska	R	Alpy, Europa Pn.	?	?
<i>Coregonus peled</i> Gmelin, 1788 peluga	C	Syberia	H	1966
PISCES: SALMONIFORMES: Salmonidae²				
<i>Oncorhynchus gorbuscha</i> Walbaum, 1792 gorbusza	T	Ameryka Pn.	?	?
<i>Oncorhynchus kisutsch</i> Walbaum, 1792 kizucz	T	Ameryka Pn.	?	?
<i>Oncorhynchus mykiss</i> Walbaum, 1792 pstrąg tęczowy	T	Ameryka Pn.	H	1882-1889
<i>Oncorhynchus tshawytscha</i> Walbaum, 1792 czawycza	T	Ameryka Pn.	?	?
<i>Salvelinus alpinus</i> (Linnaeus, 1758) palia alpejska	R	Alpy	?	?

<i>Salvelinus fontinalis</i> (Mitchill, 1815) pstrąg źródłowy	T	Ameryka Pn.	H	1881
PISCES: SALMONIFORMES: Thymallidae				
<i>Thymallus baicalensis</i> Dybowski, 1874 czarny lipień bajkalski	C	Syberia	H	1970.
PISCES: ESOCIFORMES: Umbridae				
<i>Umbra krameri</i> Walbaum, 1792 mulawka bałkańska	R	dorz. Dunaju	H	1960.
<i>Umbra pygmaea</i> (De Kay, 1842) mulawka wschodnioamerykańska	T	Ameryka Pn.	L	1995
PISCES: CYPRINIFORMES: Cyprinidae				
<i>Aristichthys nobilis</i> Richardson, 1836 tolpyga pstra	C	Azja pd.-wsch.	H	1964
<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch, 1782) karaś srebrzysty	C	Azja wsch.	[A?] H	poł. XIX w.? 1933-pewne
<i>Carassius auratus auratus</i> (Linnaeus, 1758) złota rybka	C	Azja wsch.	H	1933
<i>Ctenopharyngodon idella</i> (Vallenciennes, 1844) amur biały	C	Azja środ.-wsch.	H	1964
<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758 karp	R	Ponto-kasp.	A	XIII-XIV w.?
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844) tolpyga biała	C	Azja wsch.	H	1964
<i>Pseudorasbora parva</i> (Schlegel, 1842) czebaczek	C	Azja wsch.	L	1990
PISCES: CYPRINIFORMES: Catostomidae				
<i>Ictiobus niger</i> Rafinesgue, 1820 buffalo czarny	T	Ameryka Pn.	L	1986
PISCES: SILURIFORMES: Ictaluridae				
<i>Ameiurus (Ictalurus) nebulosus</i> (Le Sueur, 1819) sumik karłowaty	T	Ameryka Pn.	H	1885
PISCES: SILURIFORMES: Clariidae				
<i>Clarias gariepinus</i> (Burchell, 1822) sum afrykański	T	Afryka	?	1989
PISCES: CHARACIFORMES: Characidae				
<i>Piaractus brachypomus</i> (Cuvier, 1818) pirapiatinga	T	Ameryka Pd.	L	ok. 2005
PISCES: PERCIFORMES: Gobiidae				
<i>Neogobius fluviatilis</i> (Pallas, 1814) babka szczupła	R	Ponto-kasp.	L	1997
<i>Neogobius gymnotrachelus</i> (Kessler, 1857) babka łysa	R	Ponto-kasp.	L	1995
<i>Neogobius melanostomus</i> (Pallas, 1811) babka bycza	R	Ponto-kasp.	L	1990
PISCES: PERCIFORMES: Centrarchidae				
<i>Micropterus salmoides</i> (Lacepède, 1802) bass wielkogębny	T	Ameryka Pn.	H	1912 ?
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758) bass słoneczny	T	Ameryka Pn.	H	1927
PISCES: PERCIFORMES: Cichlidae				
<i>Oreochromis niloticus</i> (Linnaeus, 1757 ?) tilapia nilowa	T	Afryka	L	1990
PISCES: PERCIFORMES: Odontobutidae				
<i>Percottus glenii</i> Dybowski, 1877 trawianka	C	Azja wsch.	L	1993
AMPHIBIA: SALIENTIA: Ranidae				
<i>Rana catesbeiana</i> Shaw, 1802 żaba rycząca	T	Ameryka Pn.		potencjalna

REPTILIA: TESTUDINES: Emydidae				
<i>Trachemys scripta elegans</i> Wied, 1838 żółw czerwonolicy	T	Ameryka Pn.	L	ok. 2000
REPTILIA: TESTUDINES: Cheloniidae				
<i>Agrionemys horsfieldii</i> Gray, 1844 żółw stepowy	C	Azja pd. i zach.		potencjalny
AVES: ANSERIFORMES: Anatidae				
<i>Aix galericulata</i> (Linnaeus, 1758) mandarynka	C	Azja wsch.	L	2007
<i>Aix sponsa</i> (Linnaeus, 1758) karolinka	C	Ameryka Pn.		potencjalna
<i>Branta canadensis</i> (Linnaeus, 1758) bernikla kanadyjska	T	Ameryka Pn.	L	<1970
AVES: GALLIFORMES: Phasianidae				
<i>Phasianus colchicus</i> Linnaeus, 1758 bażant	C	Azja śr., pd. i wsch.	A	<XVIII w.
AVES: PSITTACIFORMES: Psittacidae				
<i>Psittacula krameri</i> (Scopoli, 1769) aleksandretta obrożna	T	Afryka i Azja pd.		potencjalna
MAMMALIA: LAGOMORPHA: Leporidae				
<i>Oryctolagus cuniculus</i> (Linnaeus, 1758) dziki królik	R	Medit. i Płw. Iberyjski	H	ok. 1860
MAMMALIA: RODENTIA: Castoridae				
<i>Castor canadensis</i> Kuhl, 1820 bóbr kanadyjski	T	Ameryka Pn.	H	wyginął w latach 1970.
MAMMALIA: RODENTIA: Arvicolidae				
<i>Ondatra zibethicus</i> (Linnaeus, 1766) piżmak	T	Ameryka Pn.	H	1924
MAMMALIA: RODENTIA: Muridae				
<i>Mus musculus</i> Linnaeus, 1758 mysz domowa	R	Azja pd./zach.	A	epoka brązu
<i>Rattus norvegicus</i> (Berkenhout, 1769) szczur wędrowny	C	Azja pn./wsch.	A	pocz. XVIII w.?
<i>Rattus rattus</i> (Linnaeus, 1758) szczur śniady	C	Azja pd./wsch.	A	epoka żelaza
MAMMALIA: RODENTIA: Capromyidae				
<i>Myocastor coypus</i> (Molina, 1782) nutria	T	Ameryka Pd.		potencjalna
MAMMALIA: CARNIVORA: Procyonidae				
<i>Procyon lotor</i> (Linnaeus, 1758) szop pracz	T/H	Ameryka Pn.	L	(1945) 1995
MAMMALIA: CARNIVORA: Canidae				
<i>Nyctereutes procyonoides</i> (Gray, 1834) jenot	C	Azja wsch.	H	1955
MAMMALIA: CARNIVORA: Mustelidae				
<i>Mustela vison</i> Schreber, 1777 norka amerykańska	T	Ameryka Pn.	H	1953
MAMMALIA: ARTIODACTYLA: Cervidae				
<i>Cervus nippon</i> Temminck, 1938 jeleń sika	C	Azja wsch.	H	1895 [1905?]
<i>Dama dama</i> (Linnaeus, 1758) daniel	R	Medit. i Bl. Wschód	A	<XVIII w.
MAMMALIA: ARTIODACTYLA: Bovidae				
<i>Ovis ammon</i> (Linnaeus, 1758) muflon	R	Medit.	H	?

Objaśnienia

1 Przywry monogeniczne sprowadzone z Dalekiego Wschodu wraz z amurem *Ctenopharyngodon idella* i tołpygami

– *Hypophthalmichthys molitrix*, *Aristichthys nobilis*, w Polsce zaaklimatyzowane, pasożytujące wyłącznie na rybach (Niewiadomska i Pojmańska 2004, Pojmańska i Niewiadomska 2008).

2. *Mymarothecium viatorum* – gatunek przywry monogenicznej opisany w kraju i podany na podstawie okazów pasożytujących na pirapityndze *Piaractus brachypomus*, wyłowionej z podgrzanego kanału w Szczecinie (l.c.).
 3. *Gyrodactylus proterorhini* – pasożyt w ostatnich latach wykryty u osobników babki szczupłej *Neogobius fluviatilis* z okolic Torunia (Grabowska 2008).
 4. *Gyrodactylus turnbuli* – pasożyt gupików *Poecilla reticulata* wyłowionych z jeziora w Warszawie, prawdopodobnie zawleczony poprzez hodowle akwariowe tych ryb (Niewiadomska i Pojmańska 2004, Pojmańska i Niewiadomska 2008).
 5. Przywry sprowadzone z Dalekiego Wschodu jako pasożyty węgorzy *Anguilla*, także węgorza europejskiego *A. anguilla* (l.c.).
 6. Przywry digeniczne, ciepłolubne, zawlekane przez czaple siwe *Ardea cinerea*, a pasożytujące na rybach w zbiornikach z podgrzaną wodą, np. w Jez. Gosławskim (l.c.).
 7. Przywry pasożytujące na ssakach jeleniowatych *Cervidae*; *Fascioloides magna* zawleczona została z introdukowanym jeleniem wapiti *Cervus elaphus canadensis* i jeleniem wirginijskim *Odocoileus virginianus*; *Parafasciolopsis fasciolaemorpha* z łosiem *Alces alces*, zarażają również owce i bydło domowe, wywołując u tych zwierząt ciężkie schorzenia (l.c.); ten drugi gatunek pasożyta może uchodzić za kryptogeniczny.
 8. Tasiemce zawleczone z Chin z introdukowanymi rybami, dla ryb europejskich bardzo patogeniczne i inwazyjne; *Khawia sinensis* silnie atakuje karpia *Cyprinus carpio* (l.c.).
 9. *Echinococcus multilocularis* – pasożyt ssaków, zwłaszcza drapieżnych, jak lisy *Vulpes vulpes* i psy *Canis lupus familiaris*, które są żywicielami ostatecznymi; bardzo inwazyjny, żywicielem pośrednim jest m.in. człowiek, najczęściej gryzonie (l.c.).
 10. Silnie patogeniczne pasożyty wewnętrzne ssaków kopytnych; *Ashworthius sidemi* zawleczony z Dalekiego Wschodu z jeleniem sika *Cervus nippon*, bardzo groźny również dla żubra *Bison bonasus* (l.c.).
 11. *Strongyloides procyonis* i *Baylisascaris procyonis* – groźne pasożyty szopa pracza *Procyon lotor* wykryte na osobnikach tego gatunku z rejonu Dolnej Odry i ujścia Warty (Bartoszewicz i in. 2008).
 12. *Anquillicola crassus* – bardzo inwazyjny nicien zawleczony z węgorzami japońskimi *Anguilla*, pasożytuje też na węgorzu europejskim *A. anguilla* (Niewiadomska i Pojmańska 2004, Pojmańska i Niewiadomska 2008).
 13. *Trichuris myocastoris* – nicien pasożytujący na nutrii *Myocastor coypus* (Grabda-Kazubska 1997).
 14. *Angusticaecum holopterum*, *Tachygonetria lobata* i *T. robusta* – nicienie obce stwierdzone u egzotycznych żółwi: czerwonołicego *Trachemys scripta elegans* i stepowego *Agrionemys horsfieldii* (Niewiadomska i Pojmańska 2004, Pojmańska i Niewiadomska 2008).
- 1.15** *Verroa destructor* – roztoczek azjatycki, zawleczony pasożyt pszczoł, bardzo groźny dla rodzimej pszczoły miodnej *Apis mellifera* (l.c.).
- 2.24** Na powyższą listę nie wprowadzono głowacicy *Hucho hucho* (Linnaeus, 1758), ryby charakterystycznej dla zlewni Dunaju (reprezentowaną tu przez endemiczny podgatunek nominatywny), do niedawna występującej w granicach Polski w dopływach tej rzeki – Czarnej Orawie i Czadeczcze. Ostatnio w tych naturalnych ostojach głowacica wyginęła i utrzymywana jest w Polsce *ex situ* w dorzeczu Dunajca, Popradu i Noteci w wyniku celowej introdukcji.